

Jälleenrakennusta, elpymistä ja uusia kohtaamisia

SUOMEN TEATTERIT RY:N EDUSKUNTAVAALITAVOITTEET 2023

Ennen koronakriisiä suomalainen ammattiteatteri, -tanssi ja -sirkus keräsivät yhteensä noin 4 miljoonaa katsojaa vuosittain. Korona vaikutti merkittävästi esittävän taiteen alan toimintaan, talouteen ja yleisösuhteeseen. Kriisin jäljet tulevat näkymään vielä monta vuotta. Esittävän taiteen ala tulee tarvitsemaan tukea jälleenrakennukseen ja kriisistä elpymiseen.

Suomen Teatterit ry edustaa yli 70 esittävän taiteen ammattiorganisaatiota ympäri Suomen. Tavoitteemme vuoden 2023 eduskuntavaaleihin ovat:

- Kulttuuribudjetti prosenttiin
- Investointitukea teatteritalojen peruskorjauksiin
- Teatteria, tanssia ja sirkusta päiväkoteihin ja kouluihin
- Vastavalmistuneet taiteilijat töihin

Kriisin jälkeen katsomme tulevaisuuteen, yhdessä. Riittävä julkinen tuki takaa ammattimaisen esittävän taiteen saavutettavuuden ja saatavuuden kaikkialla Suomessa. Nyt on jälleenrakennuksen, elpymisen ja uusien kohtaamisten aika.

Kulttuuribudjetti prosenttiin

Kulttuuri tuottaa monella tavalla enemmän kuin valtio sitä rahoittaa. Kulttuuribudjetti tulee nostaa prosenttiin valtion budjetista seuraavan hallituskauden aikana. Se tarkoittaisi 122,2 miljoonan euron lisäystä vuoden 2022 budjettiin nähden.

Opetus- ja kulttuuriministeriön kulttuuribudjetti on kulttuurialan välttämätön perusrahoitus. Esittävän taiteen valtionosuusjärjestelmän ja Taiteen edistämiskeskuksen kautta kanavoituva rahoitus teatterin, tanssin ja sirkuksen aloille on saatava kasvu-uralle ja turvattu pitkäjänteisesti. Koronakriisin jälkeen esittävän taiteen ala tarvitsee tukea elpymiseen ja jälleenrakennukseen. Näiden tavoitteiden varmistamiseksi kulttuuribudjetti on nostettava prosenttiin.

Investointitukea teatteritalojen peruskorjauksiin

Suomessa on lukuisia teatterirakennuksia, jotka tarvitsevat tulevina vuosina kattavan peruskorjauksen tai uudisrakennuksen. Kulttuuritalojen peruskorjaus- ja perustamishankkeisiin varattuja investointiavustuksia tulee kasvattaa yhteensä 15 miljoonalla eurolla vuosina 2024–2027.

Teatteria, tanssia ja sirkusta ei voi tehdä ja esittää ilman toimivia tiloja. Teatteritalojen peruskorjauksissa ei ole kysymys vain yleisölle näkyvien tilojen kohentamisesta. Peruskorjaukset parantavat työturvallisuutta, kehittävät tilojen toiminnallisuutta sekä parantavat talojen energiatehokkuutta ja saavutettavuutta. Kun teatteritaloa kerran aletaan remontoida, se kannattaa tehdä kokonaisvaltaisesti kaikki osa-alueet ja tulevaisuuden tarpeet huomioiden.

Riittävän ajoissa ja huolella tehdyt remontit tukevat työurien pidentämisen tavoitetta, energiansäästön ja hiilineutraaliuden tavoitteita sekä yhdenvertaisuuden parantamisen tavoitetta tilojen saavutettavuuden kehittyessä. Teatteritalon peruskorjaus tai uudisrakennus on alueellisesti merkittävä investointi, joka luo työtä ja toimeentuloa myös rakennusalan yrityksille. Seuraavalla hallituskaudella tukea peruskorjaukseen tai uudisrakennukseen tulevat tarvitsemaan esimerkiksi Tampereen Teatteri, Tampereen Työväen Teatteri, Kouvolan Teatteri, Mikkelin Teatteri ja Savonlinnan Teatteri.

Teatteria, tanssia ja sirkusta päiväkodeihin ja kouluihin

Koronakriisin vuoksi suomalaisille lapsille on syntynyt teatterikokemusten vaje. Jotta lapset saavat kokea jatkossa enemmän esittävää taidetta, tarvitaan 1,5 miljoonan euron määrärahalisäys opetustoimen positiivisen erityiskohtelun rahoitukseen vuosille 2024–2025. Rahoitus tulee korvamerkitä varhaiskasvatuksen ja esi- ja perusopetuksen taide- ja kulttuuritoimintaan, erityisesti teatterin, tanssin ja sirkuksen esitysvierailujen toteuttamiseen.

Lapsille ja nuorille on tarjolla laadukasta ammattilaisten tekemään esittävää taidetta ympäri Suomen. Koronakriisi esti lasten pääsyn esittävän taiteen äärelle, kun teattereiden mahdollisuus vierailla päiväkodeissa ja kouluissa katkesi, eikä niistä voitu lähteä vierailulle teattereihin.

Vaikka koronarajoitukset ovat helpottuneet, kysymys on taloudellisista resursseista: päiväkodeilla tai kouluilla ei ole varaa ostaa esityksiä lasten koettavaksi, vaikka kulttuuritahtoa olisi. Tiedetään, että päiväkodin tai koulun piirissä saatu taide-elämys voi olla monelle lapselle ainoa tapa saada

SUOMEN TEATTERIT

EERIKINKATU 3 B, 4. KRS 00100 HELSINKI

info@suomenteatterit.fi

kokea teatteria, tanssia tai sirkusta. Esitysvierailut lisäävät yhdenvertaisuutta ja saavutettavuutta sekä niiden lasten osallisuutta, jotka eivät muuten kohtaisi taidetta elämässään.

Osana opetustoimen positiivisen erityiskohtelun avustuksia jaettava lisämääräraha kohdistuisi erityisesti niihin lapsiin, jotka jäävät muuten helposti paitsi esittävän taiteen elämyksistä. 1,5 miljoonan euron määrärahalla voitaisiin tarjota noin 1000 teatteri-, tanssi- tai sirkusesitystä lapsille ympäri Suomen.

Vastavalmistuneet taiteilijat töihin

Koronakriisi on vaikeuttanut merkittävästi vastavalmistuneiden taiteilijoiden työllistymistä alalle. Kriisi pakotti esittävän taiteen alan supistamaan kustannuksiaan, ohjelmistoja peruttiin ja siirrettiin pitkälle tulevaisuuteen. Esittävän taiteen ammattiyhteisöille tulee osoittaa haettavaksi 2 miljoonan euron erityisavustus vuosille 2024–2025 vastavalmistuneiden taiteilijoiden työllistämiseen esittävän taiteen ammattikentälle.

Nuoret teatterin, tanssin ja sirkuksen ammattilaiset ovat valmistuneet viime vuosina kriisin runtelehalle alalle ilman selkeää näkymää tulevaisuuden työmahdollisuuksista. Kriisi haavoitti eniten esittävän taiteen alan freelancer-kenttää, johon opiskelunsa päättävistä taiteilijoista monet ensin siirtyvät. Nyt työtilaisuuksia on ollut tarjolla freelancereille entistä vähemmän.

Esittävän taiteen ammattiyhteisöt, kuten valtionosuustoimijat ja Taiteen edistämiskeskuksen toiminta-avustusta saavat vapaan kentän yhteisöt, ovat teatterin, tanssin ja sirkuksen ammattilaisten merkittävimpiä työllistäjiä ja pitkäaikaisten työsuhteiden tarjoajia. Näille toimijoille tulee osoittaa haettavaksi erityisavustus vuosina 2020–2022 valmistuneiden ammattitaiteilijoiden palkkaamiseksi. Tämä vahvistaa nuorten freelancer-taiteilijoiden työllisyyttä ja vauhdittaa työuran alkua työehtosopimusten mukaisissa työsuhteissa vakiintuneella ammattikentällä. 2 miljoonan euron erityisavustuksella esittävän taiteen ammattiyhteisöt voisivat tarjota töitä vuodeksi noin 40–50 vastavalmistuneelle taiteilijalle.

Suomen Teatterit ry (STEFI) on suomalaisen esittävän taiteen ammattiohjelmaorganisaatioiden edunvalvonta- ja työnantajajärjestö, joka työskentelee jäsentensä toimintaedellytysten turvaamiseksi ja hyvän teatterin, tanssin ja sirkuksen tekemisen mahdollistamiseksi Suomessa.

SUOMEN TEATTERIT

EERIKINKATU 3 B, 4. KRS 00100 HELSINKI

info@suomenteatterit.fi